



Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

2008 mccc 2

Trefniadau teithio i ddysgwyr

2 Dyletswydd i asesu anghenion teithio dysgwyr

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â—
 - (a) dysgwyr nad ydynt eto'n 19 oed;
 - (b) dysgwyr sydd wedi cyrraedd 19 oed ac sydd wedi cychwyn ar gwrs addysg neu hyfforddiant cyn cyrraedd yr oedran hwnnw ac sy'n parhau i fynychu'r cwrs hwnnw;
 - (c) y cyfryw ddysgwyr eraill ag a ragnodir.
- (2) Ym mhob blwyddyn academiaidd, rhaid i awdurdod lleol asesu anghenion teithio dysgwyr ei ardal ar gyfer y flwyddyn academiaidd ganlynol. Ond mae'r ddyletswydd hon yn ddarostyngedig i ddarpariaethau adran 5.
- (3) At ddibenion is-adran (2), anghenion dysgwyr sy'n preswyl fel arfer yn ardal yr awdurdod am gael trefniadau teithio addas bob dydd i'r manau perthnasol lle y maent yn cael addysg neu hyfforddiant ac oddi yno yw “anghenion teithio dysgwyr” ardal awdurdod lleol.
- (4) Wrth wneud asesiad o dan is-adran (2) rhaid i awdurdod lleol roi sylw yn benodol i—
 - (a) anghenion dysgwyr sy'n bersonau anabl,
 - (b) anghenion dysgwyr a chanddynt anawsterau dysgu,
 - (c) anghenion dysgwyr sy'n blant ac sy'n derbyn gofal, neu a fu gynt yn derbyn gofal, gan awdurdod lleol,
 - (d) oed dysgwyr, ac
 - (e) natur y ffyrdd y gellid yn rhesymol ddisgwyl i ddysgwyr eu dilyn i'r manau perthnasol lle y maent yn cael addysg neu hyfforddiant.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 2 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
I2 A. 2 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(1), **Atod. Rhn. 1**

3 Dyletswydd awdurdod lleol i wneud trefniadau cludo

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â phlentyn o oedran ysgol gorfodol—
- os yw'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn ardal awdurdod lleol,
 - os yw'r amgylchiadau a nodir mewn cofnod yng ngholofn 1 y tabl canlynol yn gymwys i'r plentyn, ac
 - os bodlonir yr amod, neu'r holl amodau, a nodir yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 2 y tabl mewn perthynas â'r plentyn.
- (2) Rhaid i'r awdurdod lleol wneud trefniadau cludo addas i hwyluso'r ffordd i'r plentyn fynychu bob dydd y manau perthnasol lle y mae'r plentyn yn cael addysg neu hyfforddiant. Ond mae'r ddyletswydd hon yn ddarostyngedig i ddarpariaethau adran 5.

TABL

Colofn 1 Amgylchiadau	Colofn 2 Amod(au)
Mae'r plentyn yn cael addysg gynradd mewn— (a) ysgol a gynhelir, (b) uned cyfeirio disgyblion, (c) ysgol annibynnol [^{F1} a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][^{F1} neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 14 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018], neu (d) ysgol arbennig nas cynhelir, lle y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig.	(a) Mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn man sydd 2 filltir (3.218688 o gilometrau) neu fwy o'r ysgol neu'r uned. (b) Nid oes trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol i alluogi'r plentyn i ddod yn ddisgybl cofrestredig mewn— (i) ysgol a gynhelir sy'n ysgol addas, (ii) uned cyfeirio disgyblion sy'n uned addas, (iii) ysgol annibynnol [^{F2} a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][^{F2} neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 14 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018], neu (iv) ysgol arbennig nas cynhelir sy'n ysgol addas,

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Colofn 1 Amgylchiadau	Colofn 2 Amod(au)
	ac sy'n nes at y man lle y mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer.
	(c) Nid oes trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol ar gyfer llety byrddio addas i'r plentyn yn yr ysgol neu'r uned neu'n agos at yr ysgol neu'r uned.
Mae'r plentyn yn cael addysg uwchradd mewn—	(a) Mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn man sydd 3 milltir (4.828032 o gilometrau) neu fwy o'r ysgol neu'r uned.
(a) ysgol a gynhelir,	(b) Nid oes trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol i alluogi'r plentyn i ddod yn ddisgybl cofrestredig mewn—
(b) uned cyfeirio disgyblion,	(i) ysgol a gynhelir sy'n ysgol addas,
(c) ysgol annibynnol [^{F1} a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][^{F1} neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 14 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018] , neu	(ii) uned cyfeirio disgyblion sy'n uned addas,
(d) ysgol arbennig nas cynhelir, lle y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig.	(iii) ysgol annibynnol [^{F2} a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][^{F2} neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 14 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018] , neu
	(iv) ysgol arbennig nas cynhelir sy'n ysgol addas, ac sy'n nes at y man lle y mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer.
	(c) Nid oes trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol ar gyfer llety byrddio addas i'r plentyn yn yr ysgol neu'r uned neu'n agos at yr ysgol neu'r uned.
Mae'r plentyn yn cael addysg neu hyfforddiant mewn sefydliad yn y sector addysg bellach lle y mae'r plentyn wedi ymrestru fel myfyriwr llawnamser.	(a) Mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn man sydd 3 milltir (4.828032 o gilometrau) neu fwy o'r sefydliad.
	(b) Nid oes trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol i alluogi'r plentyn i ymrestru mewn sefydliad

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Colofn 1 Amgylchiadau	Colofn 2 Amod(au)
<p>Mae'r plentyn—</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) yn ddisgybl cofrestredig mewn ysgol a gynhelir, a (b) yn cael addysg uwchradd mewn man perthnasol ac eithrio'r ysgol honno. <p>Addysg sydd wedi ei threfnu gan y canlynol yw'r addysg uwchradd y cyfeirir ati ym mharagraff (b)—</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) gan yr awdurdod lleol, neu (ii) gan gorff llywodraethu yr ysgol lle y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig, neu ar ran y corff llywodraethu. 	<p>addas sy'n nes at y man lle y mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer.</p> <p>Mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn man sydd 3 milltir (4.828032 o gilometrau) neu fwy o'r man perthnasol.</p>
<p>Mae'r plentyn yn derbyn gofal gan awdurdod lleol ac mae'n cael addysg gynradd mewn—</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ysgol a gynhelir, (b) uned cyfeirio disgyblion, (c) ysgol annibynnol [F³a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][F³neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 19 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018], neu (d) ysgol arbennig nas cynhelir, lle y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig. 	<p>Mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn man sydd 2 filltir (3.218688 o gilometrau) neu fwy o'r ysgol neu'r uned.</p>
<p>Mae'r plentyn yn derbyn gofal gan awdurdod lleol ac mae'n cael addysg uwchradd mewn—</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ysgol a gynhelir, (b) uned cyfeirio disgyblion, (c) ysgol annibynnol [F³a enwir mewn datganiad a gedwir mewn cysylltiad â'r plentyn o dan adran 324 o Ddeddf Addysg 1996][F³neu sefydliad arall a enwir mewn cynllun datblygu unigol a gynhelir ar gyfer y plentyn o dan adran 19 o Ddeddf Anghenion Dysgu 	<p>Mae'r plentyn fel arfer yn preswyllo mewn man sydd 3 milltir (4.828032 o gilometrau) neu fwy o'r ysgol neu'r uned.</p>

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Colofn 1 Amgylchiadau	Colofn 2 Amod(au)
Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018], neu (d) ysgol arbennig nas cynhelir, lle y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig.	
(3) Rhaid i'r awdurdod lleol beidio â chodi tâl ar blentyn neu riant sy'n unigolyn am unrhyw drefniadau cludo a wneir yn unol â'r adran hon.	
(4) Caiff trefniadau cludo a wneir yn unol â'r adran hon gynnwys—	
(a) darparu cludiant;	
(b) talu'r cyfan, ond nid rhan, o dreuliau cludo plentyn.	
(5) At ddibenion is-adran (2), nid yw trefniadau cludo'n addas—	
(a) os ydynt yn peri lefelau afresymol o straen i'r plentyn,	
(b) os ydynt yn cymryd amser afresymol o hir, neu	
(c) os nad ydynt yn ddiogel.	
(6) At ddibenion pob paragraff (b) yn ail golofn y tabl yn yr adran hon, mae'r ysgol, yr uned neu'r sefydliad yn addas i'r plentyn os yw'r addysg neu'r hyfforddiant a ddarperir yno yn addas, o ystyried oed, gallu a doniau'r plentyn ac unrhyw anawsterau dysgu a all fod ganddo.	
(7) Mae'r pellteroedd a grybwyllir yng ngholofn 2 y tabl yn yr adran hon i'w mesur ar hyd y ffordd fyrraf sydd ar gael.	
(8) Mae ffordd "ar gael" at ddibenion is-adran (7)—	
(a) os yw'n ddiogel i blentyn heb anabledd neu anhawster dysgu gerdded y ffordd ar ei ben ei hun, neu	
(b) os yw'n ddiogel i'r cyfryw blentyn gerdded y ffordd gyda hebryngwr, pe byddai oed y plentyn yn galw am ddarparu hebryngwr.	
(9) Caiff rheoliadau bennu amgylchiadau ac amodau at ddibenion paragraffau (b) ac (c) o is-adran (1); caiff y cyfryw reoliadau ddiwygio'r tabl neu ddiwygio is-adrannau (6), (7) ac (8) (gan gynnwys diddymu cofnod yn y tabl neu yn yr is-adrannau hynny).	

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn a. 3 wedi eu hamnewid (1.9.2021 at ddibenion penodedig, 1.1.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2022 at ddibenion penodedig) gan [Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg \(Cymru\) 2018 \(anaw 2\)](#), a. 100(3), **Atod. 1 para. 14(3)(a)(i)**; O.S. 2021/373, [erglau. 3, 4, 6, 7](#) (as diwygio gan O.S. 2021/938, [ergl. 2](#)); O.S. 2021/1243, [ergl. 3](#) (ynghyd ag [erglau. 4-23](#)) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, [ergl. 2](#)); O.S. 2021/1244, [ergl. 3](#) (ynghyd ag [erglau. 4-21](#)) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, [ergl. 3](#)); O.S. 2021/1245, [erglau. 3, 4](#) (ynghyd ag [ergl. 1\(4\)](#)); O.S. 2022/891, [ergl. 3](#) (ynghyd ag [erglau. 4-25](#)); O.S. 2022/892, [erglau. 2, 3](#) (ynghyd ag [erglau. 4-18](#)); O.S. 2022/893, [ergl. 4](#); O.S. 2022/894, [ergl. 3](#); O.S. 2022/895, [erglau. 3, 4](#); O.S. 2022/896, [ergl. 3](#) (ynghyd ag [erglau. 1\(7\), 4-22](#)); O.S. 2022/897, [ergl. 3](#) (ynghyd ag [erglau. 1\(8\), 4-21](#)); O.S. 2022/898, [erglau. 2, 3](#)
- F2** Geiriau yn a. 3 wedi eu hamnewid (1.9.2021 at ddibenion penodedig, 1.1.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2022 at ddibenion penodedig) gan [Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (anaw 2), a. 100(3), **Atod. 1 para. 14(3)(b)**; O.S. 2021/373, erglau. 3, 4, 6, 7 (as diwygio gan O.S. 2021/938, ergl. 2); O.S. 2021/1243, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-23) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, ergl. 2); O.S. 2021/1244, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-21) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, ergl. 3); O.S. 2021/1245, erglau. 3, 4 (ynghyd ag ergl. 1(4)); O.S. 2022/891, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-25); O.S. 2022/892, erglau. 2, 3 (ynghyd ag erglau. 4-18); O.S. 2022/893, ergl. 4; O.S. 2022/894, ergl. 3; O.S. 2022/895, erglau. 3, 4; O.S. 2022/896, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(7), 4-22); O.S. 2022/897, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(8), 4-21); O.S. 2022/898, erglau. 2, 3

- F3** Geiriau yn a. 3 wedi eu hamnewid (1.9.2021 at ddibenion penodedig, 1.1.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2022 at ddibenion penodedig) gan **Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (anaw 2), a. 100(3), Atod. 1 para. 14(3)(a)(ii)**; O.S. 2021/373, erglau. 3, 4, 6, 7 (as diwygio gan O.S. 2021/938, ergl. 2); O.S. 2021/1243, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-23) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, ergl. 2); O.S. 2021/1244, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-21) (as diwygio gan O.S. 2021/1428, ergl. 3); O.S. 2021/1245, erglau. 3, 4 (ynghyd ag ergl. 1(4)); O.S. 2022/891, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-25); O.S. 2022/892, erglau. 2, 3 (ynghyd ag erglau. 4-18); O.S. 2022/893, ergl. 4; O.S. 2022/894, ergl. 3; O.S. 2022/895, erglau. 3, 4; O.S. 2022/896, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(7), 4-22); O.S. 2022/897, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(8), 4-21); O.S. 2022/898, erglau. 2, 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 3 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
I4 A. 3 mewn grym ar 1.9.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(2), **Atod. Rhn. 2**

4 Dyletswydd awdurdod lleol i wneud trefniadau teithio eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â phlentyn o oedran ysgol gorfodol—
 - (a) os yw'r plentyn yn cael addysg neu hyfforddiant mewn man perthnasol,
 - (b) os yw'r plentyn yn preswyllo fel arfer mewn ardal awdurdod lleol, ac
 - (c) os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod angen trefniadau teithio er mwyn hwyluso'r ffordd i'r plentyn fynychu bob dydd y man perthnasol lle y mae'r plentyn yn cael addysg neu hyfforddiant.
- (2) Rhaid i'r awdurdod lleol wneud trefniadau teithio addas i hwyluso'r ffordd i'r plentyn fynychu bob dydd y manau perthnasol lle y mae'r plentyn yn cael addysg neu hyfforddiant. Ond mae'r ddyletswydd hon yn ddarostyngedig i ddarpariaethau adran 5.
- (3) Rhaid i awdurdod lleol beidio â chodi tâl ar blentyn neu riant sy'n unigolyn am unrhyw drefniadau teithio a wneir yn unol ag is-adran (2).
- (4) Caiff trefniadau teithio a wneir yn unol ag is-adran (2) gynnwys talu'r cyfan, ond nid rhan, o dreuliau teithio plentyn.
- (5) Wrth ystyried a yw trefniadau teithio yn addas at ddibenion yr adran hon, rhaid i awdurdod lleol roi sylw'n benodol—
 - (a) i'r asesiad a wneir ganddo yn unol ag adran 2(2);
 - (b) i'r trefniadau cludo y mae dyletswydd arno i'w gwneud ar gyfer y plentyn o dan adran 3;
 - (c) i oed y plentyn;
 - (d) i unrhyw anabled neu anhawster dysgu sydd gan y plentyn;
 - (e) i natur y ffyrdd y gellid yn rhesymol ddisgwyl i'r plentyn eu dilyn.
- (6) At ddibenion yr adran hon nid yw trefniadau teithio'n addas—
 - (a) os ydynt yn peri lefelau afresymol o straen i'r plentyn,

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (b) os ydynt yn cymryd amser afresymol o hir, neu
- (c) os nad ydynt yn ddiogel.
- (7) Wrth ystyried a yw trefniadau teithio'n angenrheidiol at ddibenion yr adran hon—
- (a) rhaid i awdurdod lleol roi sylw'n benodol i'r materion a bennir yn is-adran (5);
- (b) caiff awdurdod lleol roi sylw'n benodol i ba un a yw'r plentyn yn mynychu'r man perthnasol addas agosaf at fan preswyl arferol y plentyn ai peidio.
- (8) Mae is-adran (7)(b) yn gymwys—
- (a) os nad yw'r plentyn yn derbyn gofal gan awdurdod lleol, a
- (b) os yw trefniadau wedi eu gwneud gan yr awdurdod lleol i alluogi'r plentyn i fynychu man perthnasol addas sy'n nes at fan preswyl arferol y plentyn.
- (9) At ddibenion yr adran hon, mae man perthnasol yn addas i blentyn os yw'r addysg neu'r hyfforddiant a ddarperir yno yn addas, o ystyried oed, gallu a doniau'r plentyn ac unrhyw anawsterau dysgu a all fod ganddo.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 4 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)
- I6** A. 4 mewn grym ar 1.9.2009 gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(2\)](#), [Atod. Rhn. 2](#)

5 Terfynau dyletswyddau sy'n ymwneud â theithio gan ddysgwyr

Nid yw adran 2 yn ei gwneud yn ofynnol i asesu anghenion teithio dysgwyr ac nid yw adrannau 3 a 4 yn ei gwneud yn ofynnol i wneud trefniadau teithio—

- (a) er mwyn i ddysgwyr deithio yn ystod y dydd rhwng manau perthnasol neu rhwng gwahanol safleoedd yr un sefydliad, neu
- (b) at unrhyw ddiben ac eithrio mynychu man perthnasol i gael addysg neu hyfforddiant.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 5 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)
- I8** [A. 5](#) mewn grym ar 6.3.2009 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(1\)](#), [Atod. Rhn. 1](#)
- I9** [A. 5](#) mewn grym ar 1.9.2009 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(2\)](#), [Atod. Rhn. 2](#)

6 Pŵer awdurdodau lleol i wneud trefniadau teithio i ddysgwyr

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â dysgwr—
- (a) os yw'r dysgwr yn preswyl fel arfer yn ardal yr awdurdod lleol, neu
- (b) os yw'r dysgwr yn cael addysg neu hyfforddiant yn ardal yr awdurdod lleol.
- (2) Caiff yr awdurdod lleol wneud trefniadau teithio i hwyluso'r ffordd i'r dysgwr fynychu man lle y mae'r person hwnnw'n cael addysg neu hyfforddiant.
- (3) Caiff awdurdod lleol godi tâl am drefniadau teithio a wneir o dan yr adran hon ar gyfer disgyblion cofrestredig o oedran ysgol gorfodol yn unol â darpariaethau adrannau 455 a 456 o Ddeddf Addysg 1996.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (4) Caiff awdurdod lleol godi tâl am drefniadau teithio a wneir o dan yr adran hon ar gyfer dysgwyr eraill.

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 6 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)
I11 A. 6 mewn grym ar 6.3.2009 gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(1\)](#), [Atod. Rhn. 1](#)

7 Trefniadau teithio i ddysgwyr mewn addysg neu hyfforddiant ôl-16

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â dysgwyr sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru a'r rheini —
- yn ddysgwyr—
 - sydd dros oedran ysgol gorfodol ond heb fod eto'n 19 oed, neu
 - sydd wedi cyrraedd 19 oed ac wedi cychwyn ar gwrs addysg neu hyfforddiant penodol cyn cyrraedd yr oedran hwnnw ac sy'n parhau i fynychu'r cwrs hwnnw; a
 - yn ddysgwyr sy'n cael addysg neu hyfforddiant—
 - mewn man yng Nghymru, neu
 - a gyllidir gan Weinidogion Cymru mewn man y tu allan i Gymru.
- (2) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch trefniadau teithio i ddysgwyr i'r manau lle y maent yn cael addysg neu hyfforddiant ac oddi yno.
- (3) Caiff y rheoliadau yn benodol—
- rhoi pwerau i'r canlynol neu osod dyletswyddau arnynt—
 - Gweinidogion Cymru;
 - awdurdodau lleol;
 - sefydliadau yn y sector addysg bellach;
 - pennu'r mathau o fan y caniateir, neu y mae'n rhaid, gwneud trefniadau teithio i fynd yno ac oddi yno;
 - pennu'r trefniadau teithio y caniateir, neu y mae'n rhaid, eu gwneud;
 - pennu'r materion y mae'n rhaid rhoi ystyriaeth iddynt wrth wneud penderfyniadau am drefniadau teithio;
 - gwneud darpariaeth ynghylch codi tâl;
 - ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ei hangen neu ei angen ar unrhyw berson arall mewn cysylltiad â chyflawni swyddogaethau'r person arall o dan y rheoliadau;
 - gwneud darpariaeth ynghylch y safonau ymddygiad y mae'n ofynnol i ddysgwyr eu harddel tra byddant yn teithio i'r manau lle y maent yn cael addysg neu hyfforddiant neu o'r manau hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** A. 7 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)
I13 A. 7 mewn grym ar 1.9.2009 gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(2\)](#), [Atod. Rhn. 2](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

8 Trefniadau teithio i fan lle y darperir addysg feithrin ac oddi yno

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch trefniadau teithio i blant o dan oedran ysgol gorfodol i'r manau lle y maent yn cael addysg feithrin ac oddi yno.
- (2) Caiff y rheoliadau'n benodol—
 - (a) ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol wneud trefniadau teithio;
 - (b) caniata[acute]u i awdurdod lleol wneud trefniadau teithio;
 - (c) pennu'r mathau o fan y caniateir gwneud, neu y mae'n rhaid gwneud, trefniadau teithio yno ac oddi yno;
 - (d) pennu'r trefniadau teithio y caniateir, neu y mae'n rhaid, eu gwneud;
 - (e) pennu'r materion y mae'n rhaid eu hystyried wrth wneud penderfyniadau am drefniadau teithio;
 - (f) gwneud darpariaeth ynghylch codi tâl;
 - (g) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ei hangen neu ei angen ar yr awdurdod lleol mewn cysylltiad â chyflawni swyddogaethau'r awdurdod o dan y rheoliadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 8 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)

I15 A. 8 mewn grym ar 1.9.2009 gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(2\)](#), [Atod. Rhn. 2](#)

9 Trefniadau teithio i ddysgwyr a'r rheini'n drefniadau nad ydynt i ffafrio mathau penodol o addysg neu hyfforddiant

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys os gwneir trefniadau o dan adran 3, adran 4 neu adran 6 mewn cysylltiad â dysgwyr o fath a ddisgrifir mewn cofnod yng ngholofn 1 y tabl a ganlyn.
- (2) Rhaid gwneud trefniadau hefyd yn unol â'r adrannau hynny mewn cysylltiad â'r dysgwyr o fath a ddisgrifir yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 2 y tabl.
- (3) Rhaid i'r trefniadau y cyfeirir atynt yn is-adran (2) beidio â bod yn llai ffafriol na'r trefniadau y cyfeirir atynt yn is-adran (1).

TABL

Colofn 1	Colofn 2
Plant o oedran ysgol gorfodol sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn ysgolion a gynhelir.	Plant yr un oed sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn manau perthnasol eraill.
Dysgwyr sydd dros yr oedran ysgol gorfodol ac sy'n cael addysg llawnamser neu hyfforddiant llawnamser mewn ysgolion a gynhelir.	Dysgwyr yr un oed sy'n cael addysg llawnamser neu hyfforddiant llawnamser mewn manau perthnasol eraill.
Dysgwyr a chanddynt anawsterau dysgu sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn ysgolion a gynhelir.	Dysgwyr yr un oed a chanddynt anawsterau dysgu sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn manau perthnasol eraill.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Colofn 1	Colofn 2
Dysgwyr a chanddynt anabledd sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn ysgolion a gynhelir.	Dysgwyr yr un oed a chanddynt anabledd sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn mannau perthnasol eraill.
Plant sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol ac sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn ysgolion a gynhelir.	Plant yr un oed sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol ac sy'n cael addysg neu hyfforddiant mewn mannau perthnasol eraill.

Gwybodaeth Cychwyn

- I16** A. 9 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I17** A. 9 mewn grym ar 1.9.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(2), **Atod. Rhn. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Trefniadau teithio i ddysgwyr yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Measure associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Measure (including any effects on those provisions):

- s. 7(3)(a)(ai) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 23\(3\)\(b\)](#)